

3. Про затвердження інструкції про встановлення груп інвалідності: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 14 листопада 2011 р.

Миронюк Тетяна Олександрівна
студентка групи БП 1-15
факультету підприємництва та права
Київського національного університету
технологій та дизайну, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Головащук А.П., к.ю.н.

УДК 347.84

ПОРЯДОК УСИНОВЛЕННЯ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ

Вступ. Проблеми усиновлення аналізуються в наукових працях із позиції настання встановлених законом правових наслідків, водночас поза увагою науковців залишається сама процедура усиновлення, яка здійснюється уповноваженими на те державними органами. Тому мета статті полягає у вивченні основних питань щодо особливостей усиновлення дітей громадянами України в контексті влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування. Правовому регулюванню усиновлення присвячено праці таких українських науковців, як Г.І. Абраменко, О.Ф. Андрійко, О.О. Бандурка, Ю.П. Битяк, Н.В. Лєтова, О.В. Кузьменко, О.Ю. Ситкова та інші.

Основний матеріал. Порядок усиновлення – це процедура, яка складається з певних стадій і здійснюється відповідними органами за правилами, що встановлені законодавством. СК зберігає судовий порядок усиновлення (статті 223, 224 СК), за певним винятком (ст. 282 СК). Процедура усиновлення на сьогодні регулюється ЦПК. Справи про усиновлення дітей, які проживають на території України, розглядаються районним (міським) судом за місцем проживання усиновлюваної дитини або за місцем проживання заявника. Особа, яка бажає усиновити дитину, подає до суду письмову заяву про усиновлення персонально. Подання заяви через представника не допускається. Закон дозволяє такій особі відкликати заяву про усиновлення до набрання чинності рішенням суду про усиновлення (ч. 2 ст. 223 СК). Після цього відмова від усиновлення стає неможливою. Постановляючи рішення про усиновлення дитини, суд має враховувати всі обставини, що мають істотне значення, а саме стан здоров'я та матеріальне становище особи, яка бажає усиновити дитину; її сімейний стан та умови проживання; ставлення до виховання дитини; мотиви, на підставі яких особа бажає усиновити дитину; мотиви того, чому другий із подружжя не бажає бути усиновлювачем, якщо лише один із подружжя подав заяву на усиновлення; особу дитини та стан її здоров'я, ставлення дитини до особи, яка бажає її усиновити; взаємини особи, яка

бажає усиновити дитину, та дитини, навіть те, як довго ця особа опікується вже дитиною тощо (ч. 1 ст. 224 СК). Тільки при дотриманні всіх умов усиновлення, встановлення здатності особи, яка бажає усиновити дитину, до цього, а також упевненості в тому, що усиновленням будуть забезпечені стабільні та гармонійні умови для життя дитини, суд постановляє рішення, яким оголошує цю особу усиновлювачем дитини. Перепоною до усиновлення не може слугувати той факт, що особа, яка бажає усиновити дитину, вже має або може народити дитину (ч. 3 ст. 224 СК). Бажання усиновлювача можуть бути задоволеними за загальним правилом тільки тоді, коли вони відповідають інтересам дитини. Зазвичай дитина при усиновленні зберігає своє прізвище, ім'я та по батькові, що витікає з Конвенції про права дитини. Між тим, прізвище та по батькові дитини закон дозволяє змінити за умови, якщо усиновлювачами одночасно є жінка та чоловік, які записуються батьками дитини.

Якщо прізвища усиновлювачів не співпадають, прізвище дитини визначається за їх вибором. Що ж стосується імені дитини, то це відбувається з її згоди, якщо вона досягла семи років, за винятком випадку, коли дитина живе в сім'ї усиновлювачів і звикла до імені. При усиновленні повнолітньої особи її прізвище, ім'я та по-батькові можуть бути змінені тільки з взаємної згоди усиновлювача та самої повнолітньої особи – усиновленого. На підставі рішення суду про усиновлення залежно від бажання усиновлювача видається або Свідоцтво про усиновлення, або нове Свідоцтво про народження дитини (ч. 2 ст. 225, ст. 233 СК). Якщо особа, що бажає стати усиновлювачем, прагне зберегти тайну усиновлення, то на підставі рішення суду про усиновлення, копія якого обов'язково надсилається до відділу РАЦС за місцем винесення рішення, а якщо відбувається усиновлення дитини іноземними громадянами, то також і до Центру з усиновлення дітей, до актового запису про народження дитини або повнолітньої особи державний орган РАЦС вносить відповідні зміни і видає нове Свідоцтво про народження дитини.

Свідоцтво про народження, що було видане раніше, анулюється. Слід зазначити, що СК передбачає спеціальні заходи, спрямовані на збереження таємниці усиновлення. Усиновлювач має право приховувати факт усиновлення від дитини, яка ним усиновлена, якщо розкриття таємниці усиновлення може завдати шкоди її інтересам, і вимагати нерозголошення цієї інформації особами, яким стало відомо про неї як до, так і після досягнення дитиною повноліття. А особи, яким у зв'язку з виконанням службових обов'язків доступна інформація щодо усиновлення, зобов'язані не розголошувати її, зокрема і тоді, коли усиновлення для самої дитини не є таємним. Особа, яка була усиновлена, має право після досягнення нею 14 років на одержання інформації щодо свого усиновлення. Усиновлення громадянином України дитини, яка є громадянином України, але проживає за межами України, здійснюється в консульській установі або дипломатичному представництві України. Встановлення винятку із

загального правила про судову процедуру усиновлення пов'язане з якнайшвидшим вирішенням цього питання. Усиновлення здійснюється відповідно до законів України за винятком порядку усиновлення.

Висновок.

Отже, однією з форм влаштування дітей- сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, є усиновлення. З огляду на наведене усиновлення є правовим інститутом, що здійснюється в інтересах дитини, єдиний або обидва батьки якої померли, невідомі, позбавлені батьківських прав, визнані в судовому порядку недієздатними, безвісно відсутніми чи оголошені померлими; дали згоду на усиновлення; понад б'мисяців не проживають разом із дитиною та без поважних причин не беруть участь у її вихованні та утриманні, не виявляють щодо дитини батьківської уваги та турботи. Під усиновленням розуміють юридичний факт, який передбачає появу правового зв'язку між усиновлювачем та усиновителем, адже з моменту проведення акту усиновлення припиняється правовий зв'язок дитини з її батьками та виникає новий зв'язок між дитиною й усиновлювачем.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//http://nau.com.ua](http://nau.com.ua).
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//http://nau.com.ua](http://nau.com.ua).
3. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//http://nau.com.ua](http://nau.com.ua).
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//http://nau.com.ua](http://nau.com.ua).
5. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//http://nau.com.ua](http://nau.com.ua).
6. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.2001 № 2402-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//http://nau.com.ua](http://nau.com.ua).
7. Про затвердження Порядку передачі дітей, які є громадянами України, на усиновлення громадянам України та іноземцям і здійснення контролю за умовами їх проживання у сім'ях усиновителів: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.07.1996 № 775 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//http://nau.com.ua](http://nau.com.ua).